UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Baptismo Et Eivs Effectv. Titvlvs XLII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

CAP. X.

Euchariſtia debet mundè ſervari, & in ejus elevatione & delatione populus debet ſe inclinare: & cùm defertur ad infirmum, debet ferri in decenti habitu, & cum lumine: tranſgreſſores verò graviter ſunt puniendi.

Honorius III.

SAnè cùm *a* olim. & infrà. Ne propter incuriam ſacerdotum divina indignatio gravius exardeſcat, diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus à ſacerdotibus Euchariſtia in loco ſingulari mundo & ſignato ſemper honorificè collocata, devotè ac fideliter conſervetur. Sacerdos verò frequenter doceat plebem ſuam, ut cùm in celebratione miſſarum elevatur hoſtia ſalutaris, ſe reverenter inclinet *b*, idem faciens, cùm eam defert Presbyter ad infirmum. Quam in decenti habitu ſuperpoſito mundo velamine ferat, & referat manifeſtè ac honorificè ante pectus cum omni reverentia & timore, ſemper lumine præcedente, cùm ſit candor lucis æternæ, ut ex hoc apud omnes fides & devotio augeatur. Prælati autem hujuſmodi mandati graviter punire non differant tranſgreſſores: ſi & ipſi divinam & noſtram volunt *c* effugere ultionem.

CAP. XI.

In eccleſiis collegiatis debent celebrari duæ miſſæ collegialiter, una pro defunctis, alia ſecundùm exigentiam diei, ut pro feſto, ſi feſtum occurrit, vel pro feria ſi feria.

Idem *univerſis eccleſiarum prælatis.*

CVm creatura *d* non habeat quid pro meritis reſpondeat creatori: [1 & ĵ.] Mandamus, quatenus nullum in vos torporem negligentiæ obrepere permittatis, quò minus & pro anniverſariis defunctorum, & pro feſto vel feria ſecundùm temporum congruentiam miſſarum ſolennia conventualiter celebretis.

[1 *Cùm igitur eccleſia Gallicana per Dei gratiam tanquam lucerna ſuper candelabrum poſita aliis luceat per exemplum, ut qui videntes opera ejus bona, glorificent Patrem cœleſtem, ne, quod abſit, tanta negligentia tenebris obumbretur, & alias conſequenter obumbret, univerſitatem veſtram rogandam duximus & monendam, per ap. ſe. mandantes.*]

CAP. XII.

In die Cœnæ Domini Epiſcopus tantùm in ſua eccleſia debet miſſam celebrare, & chriſma conficere.

Idem. *e*

TE *f* referente: [1 & ĵ.] Cùm cuilibet ſacerdoti, quacunque dignitate præfulgeat, unam in die celebrare miſſam ſufficiat: nam & valdè eſt felix, qui celebrat dignè unam: Fraternitati tuæ mandamus, quatenus die Cœnæ Domini in eccleſia Sypontina duntaxat, in qua tenêris chriſma conficere, miſſarum ſtudeas ſolennia celebrare.

[1 *Didicimus, quòd in die Cœnæ Dominicæ de antiqua teneris conſuetudine chriſma conficere in eccleſia Sypontina, ſed cùm mane diei ejuſdem ad Garganicam eccleſiam accedas, ut ibidem prout moris eſt, recipias pœnitentes, vel remittentes vel peregrinos ipſius loci: clerus & populus celebrare miſſam in eadem eccleſia Garganica priusquam ad Sypontinam redeas te compellunt, propter quod noſtrum & Apoſt. ſed. conſilium implorasti. Cùm autem chriſma eodem die infra miſſarum ſolennia conficias, &c.*]

CAP. XIII.

In ſacrificio altaris plus de vino, quàm de aqua ponendum eſt.

Idem *Archiepiſcopo Ablaſen.* g

PErnicioſus in *h* tuis partibus inolevit abuſus, videlicet quòd in majori quantitate de aqua ponitur in ſacrificio, quàm de vino. Cùm ſecundùm [illegible] lem conſuetudinem eccleſiæ generalis plus [illegible] vino, quàm de aqua ponendum.

Ideoque fraternitati tuæ mandamus, quatenus [illegible] facias nec in tua provincia fieri patiaris.

CAP. XIV.

Ab officio & beneficio deponitur Presbyter, qui ſine [illegible] gne, vel in pane fermentato, vel vaſe ligneo [illegible]

Idem *Epiſcopo Brixien.*

LIteras *a* tuas recepimus continentes, quòd [illegible] exceſſibus Presbyteri eccleſiæ ſanctæ Brigidæ [illegible] inquireres, confeſſus eſt, quòd cùm quadam [illegible] & calicem non haberet, in pane fermentato, & [illegible] gneo miſſarum ſolennia celebrare præſumpſit. [illegible] Intellecto iterum, quòd prædicta eccleſia per [illegible] dicti Presbyteri multipliciter lædebatur, [illegible] officium iterans ex ejus confeſſionibus [illegible] idem ſine igne ſacrificabat & aqua. Cùm igitur [illegible] aperta malitia, vel nimia deſipientia peccaſſe [illegible] mandamus, quatenus officio & beneficio perpetuo [illegible] prives.

[1 *Quare ipſum ſuppoſuiſti perpetuæ interdicti [illegible] in aliqua eccleſia regulari mutaret in melius [illegible] modum autem illo coram ven. fr. n. Hoſtien. Epiſc. [illegible] cum miſericorditer ageret ſupplicante: idem [illegible] vinorum Presbyterum reſtituens memoratum, [illegible] beneficii, cauſam S. Salvatoris & S. Lucæ Brixien. [illegible] vit, quòd ad beneficium reſtituerent eundem. [illegible] verſus de partibus marinis.*]

DE BAPTISMO ET EIVS EFFECTV.

TITVLVS XLII.

CAP. I.

Licet puer ſit ter merſus in aqua, in nomine Patris, & Filii [illegible] Spiritus Sancti, ſi non ſit dictum, Ego te baptizo in nomine [illegible] tris, &c. non eſt baptizatus.

Alexander III.

SI quis puerum *b* ter in aqua immerſerit in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; amen: [illegible] dixerit, Ego baptizo te in nomine Patris, & Filii [illegible] Spiritus Sancti, non eſt puer baptizatus.

CAP. II.

Si probabiliter dubitatur, an quis fuerit baptizatus, [illegible] ptizari forma hîc expreſſa.

Idem.

DE quibus dubium *c* eſt, an baptizati fuerint [illegible] ptizantur his verbis præmiſſis. Si baptizatus [illegible] non te baptizo: ſed ſi nondum baptizatus es, [illegible] baptizo, &c.

CAP. III.

Sacramentum baptiſmi utiliter confertur parvulis, [illegible] dant nec intelligant, & remittitur peccatum originale [illegible] verum.

Innocentius IV. *Arelaten. Archiepiſcopo.*

MAjores eccleſiæ *e* cauſas, præſertim [illegible] dei contingentes, ad Petri ſedem referendas [illegible] telligit, qui eum quærenti Domino, quem [illegible] cerent ipſum eſſe, reſpondiſſe notabat: *Tu [illegible] ſtus filius Dei vivi: & pro eo Dominum [illegible] des ejus.* Quibuſdam igitur quæſtionibus, quas [illegible] catholicos hæretici moverant, nos poſtulas [illegible] Aſſerunt enim parvulis inutiliter baptiſma [illegible]

a *Vid. Conc. Trid. Seſſ. 13. in decr. de ſanct. Euch. Sacr. c. 6. & 7.* b *inclinent.* c *voluerint.* d *Vid. Conc. Trid. Seſſ. 22. tit. Doctrina de ſacrificio Miſſæ c. 2. & 3. & ſeſſ. 25. decr. de purg.* e *Archiep. Syponti.* f *Vid. Th. 3. p. c. 83. ar. 2. ad 2. arg.* g *Caſalenſ. al. Valvalen. al. Vbſalenſ. Hoc ultimum credo verius.* h *Vid. B. Th. 3. p. q. 74. ar. 8. & Scotum 4. ſent. diſt. 9. q. 1. ar. 6.*

a *Vid. B. Thom. 74. art. 4. & q. 83. art. 3. ad [illegible] & 7.* b *Ca. 1. De baptiſ. puer. 2. comp. Vid. B. Thom. [illegible] art. 5. & Scotum 4. ſent. diſt. 3. q. 1. art. 5.* c *Vid. B. Thom. [illegible] q. 66. art. 9. & B. Clement. l. 6. c. 15. conſtitutionum [illegible]* d *al. baptizentur.* e *C. 1. eod. tit. in 3. comp.* f *Matth. [illegible] & Luc. 22.*

quod nituntur probare, illud primò & præcipuè inducentes, quòd ſecundùm verbum Iacobi *a* Apoſtoli, dicentis in epiſtola ſua, *Charitas operit multitudinem peccatorum*, & juxta illud teſtimonium veritatis in Evangelio *b* de peccatrice, quæ ipſius pedes laverat, perhibentis: *Dimiſſa ſunt ei peccata multa, quoniam multùm dilexit:* non niſi per charitatem & in charitate crimina dimittantur parvulis, qui nec ſentiunt, nec conſentiunt, & charitatem non habent, quæ ſentientibus & conſentientibus tamen infunditur: peccatum non dimittitur in baptiſmo: [1 *& infra.*] Ad id autem taliter reſpondemus, quòd baptiſma ſucceſſerit circumciſioni. Abſit enim ut in illam damnatam hæreſim incidamus, quæ perpetuam affirmabat, legem cum Evangelio, & circumciſionem cum baptiſmo ſervandam: quoniam ſecundùm Apoſtolum dicentem ad Galatas *c*: *Si circumcidimini, Chriſtus nihil vobis prodeſt.* Cùm ergo circumciſio tam adultis, quàm parvulis ex præcepto Domini conferretur: ne baptiſmus, qui ſuccedit loco ipſius, & generalior tamen existat, cùm tam viri, quàm fœminæ baptizentur, minoris videatur effectus: tam adultis, quàm parvulis eſt conferendus. Sicut enim ſine diſtinctione qualibet Moſaica *d* lex clamabat: *Anima cujus præputii caro circumciſa non fuerit, peribit de populo ſuo:* ita nunc indiſtinctè vox intonat evangelica *e*: *Niſi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum Dei:* Ab hac generalitate nec ſexum, nec ætatem excludens. Cautè tamen notandum eſt, quanto plus baptiſmus hodie conferat Chriſtianis, quàm quondam Iudæis circumciſio contuliſſet. dictum eſt in fine prædictæ auctoritatis inductæ de veteri lege *f*: *Peribit de populo ſuo:* in evangelica verò veritate ſubjunctum eſt: *Non intrabit in regnum Dei.* quoniam etſi originalis culpa remittebatur per circumciſionis myſterium, & damnationis periculum vitabatur, non tamen perveniebatur ad regnum cœlorum, quod uſque ad mortem Chriſti fuit omnibus obſeratum. Sed per ſacramentum baptiſmi Chriſti ſanguine rubricati culpa remittitur, vitatur periculum, & ad regnum cœlorum etiam pervenitur, cujus januam Chriſti ſanguis fidelibus ſuis miſericorditer reſeravit. Abſit enim ut univerſi parvuli pereant, quorum quotidiè tanta multitudo moritur, quin & ipſis miſericors Deus *g*, qui neminem vult perire, aliquod remedium procuraverit ad ſalutem. Cæterùm ex vi literæ ſatis patet, prædictas auctoritates intelligendas eſſe tantummodo de adultis, qui habent multitudinem peccatorum, cùm de parvulis non poſſit intelligi, qui peccato tantùm originali tenentur. Similiter & illa auctoritas eſt ſolvenda: Qui *h* crediderit, & baptizatus fuerit, ſalvus erit, &c. cùm non poſſint credere parvuli, ſed adulti: & ob hoc tota auctoritas *i* hic intelligenda eſt de adultis, ne ad alios prima, & ad alios ſecunda clauſula referatur, quamvis nonnulli concedant, quòd parvuli credant non per uſum, ſed per habitum fidei, quem ſuſcipiunt in baptiſmo: ſicut & alia multa verba ſecundùm communem uſum loquendi non ad actum, ſed ad aptitudinem referuntur. Illud verò *k*, quod opponentes inducunt, fidem aut charitatem, aliaſque virtutes parvulis, utpote non conſentientibus, non infundi, à pleriſque non conceditur abſolutè, cùm propter hoc inter Doctores Theologos quæſtio referatur, aliis aſſerentibus per virtutem baptiſmi parvulis quidem culpam remitti, ſed gratiam non conferri: nonnullis dicentibus dimitti *l* peccatum, & virtutes infundi habentibus illas, quoad habitum, non quoad uſum, donec perveniant *m* ad ætatem adultam.

a Iac.5. & 1.Pet.4. b Luc.7. c Galat.5. d Geneſ.17. e Ioan.3. f Geneſ.17. Levit.12. g 1.Timot.1. h Matth.28. i Hæc. k Vid. B. Thom. 3. p. q. 69. art.6. l alit. & dimitti. m pervenerint.

[1 *Et ſic ei baptiſmus non confertur, quia non eſt talibus conferendus. In evangelio quoque legitur. Qui crediderit & baptizatus fuerit, &c. qui autem non crediderit con. unde parvuli ſive fuerint ſive non fuerint baptizati, condemnabuntur, utpote non credentes.*]

Originale peccatum, quod ſine conſenſu contrahitur, remittitur in baptiſmo etiam non conſentienti, ut parvulis. ſecùs de actuali: quia ſicut non committitur ſine conſenſu, ita non relaxatur. hoc dicit, uſq; ad §. ſed adhuc. Abbas.

Verùm quidam ex hac ſolutione inveniſſe ſe credunt viam ad alias quæſtiones, argumentantes ex eo, quòd dicimus parvulis in baptiſmate peccatum originale dimitti, quòd & adultis dormientibus vel amentibus peccatum (ſi baptizentur) ratione ſimili dimittatur. Cùm enim neutri ſentiant tunc vel conſentiant, dicunt idem in conſimilibus judicandum. Hic verò dicimus diſtinguendum, quòd peccatum eſt duplex, originale ſcilicet & actuale: originale quod abſque conſenſu contrahitur: actuale quod committitur cum conſenſu. Originale igitur quod ſine conſenſu contrahitur, ſine conſenſu per vim remittitur ſacramenti: actuale verò, quod conſenſu contrahitur *a*, ſine conſenſu minimè relaxatur.

Licet in baptiſmo dimittatur originale peccatum parvulis, qui tamen conſentire non poſſunt: in adultis tamen amentibus vel dormientibus, qui non conſentiunt baptiſmo, non dimittitur actuale, & eidem etiam nec originale. h.d.

Sed adhuc quæritur, quare non ſaltem originale peccatum amentibus, & dormientibus in baptiſmo ſicut parvulis dimittatur. Ad hoc taliter eſt reſpondendum, quòd Dominus, qui totum hominem ſalvum *b* fecit in Sabbatho, opus imperfectionis non novit: & ob hoc peccata non ex parte, ſed ex toto dimittit. Præterea pœna originalis peccati, eſt carentia viſionis Dei: actualis verò pœna peccati eſt, gehennæ perpetuæ cruciatus. Vnde ſi dimitteretur alicui primum, altero non dimiſſo, talis non careat viſione Dei propter originale dimiſſum: & cruciaretur in gehenna perpetuò propter reatum criminis actualis, ſed hæc tanquam incompaſſibilia *c* ſe minimè patiuntur, imò ſibi mutuò adverſantur.

Amentes vel dormientes baptizati, ſi ante dementiam vel dormitionem baptizari volebant, characterem ſuſcipiunt, aliàs ſecus: coacti verò cauſativè ſuſcipiunt. h.d. uſq; ad finem.

Item quæritur *d*, utrum dormientibus & amentibus ſacramenti ſaltem character in baptiſmate imprimatur, ut excitati à ſomno, vel ab ægritudine liberati, non ſint denuò baptizandi. Sunt autem nonnulli, qui dicunt, quòd ſacramenta, quæ per ſe ſortiuntur effectum, ut baptiſmus & ordo, cæteraque ſimilia, non ſolùm dormientibus & amentibus, ſed invitis & contradicentibus, etſi non quantum ad rem, quantum tamen ad characterem, conferuntur: cùm non parvuli ſolùm qui non conſentiunt, ſed ficti, qui quamvis non ore, corde tamen diſſentiunt, recipiant ſacramentum. Sed opponitur talibus, quòd qui fuiſſent inviti & reluctantes immerſi, ſaltem ratione ſacramenti ad juriſdictionem eccleſiaſticam pertinerent: unde ad ſervandam regulam fidei Chriſtianæ forent rationabiliter compellendi. Verùm id eſt religioni Chriſtianæ *e* contrarium, ut ſemper invitus & penitus contradicens ad recipiendam & ſervandam Chriſtianitatem aliquis compellatur. Propter quod inter invitum & invitum, coactum & coactum, alii non abſurdè diſtinguunt: quòd is, qui terroribus atque ſuppliciis violenter attrahitur, & *f* ne detrimentum incurrat, baptiſmi ſuſcipit ſa-

a al. *Quod cum conſenſu contrahitur.* b al. *ſanum, ut plurimum in antiquis codicibus.* c al. *incompoſſibilia.* d *Vid. B. Thom. 3. p. q. 80. art. 9.* e *Vid. B. Thom. 2. 2. q. 10. art. 8. & ibi Cajetan.* f al. *ita: ut ne.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

cramentum, talis (ſicut & is, qui fictè ad baptiſmum accedit) characterem ſuſcipit Chriſtianitatis impreſſum, & ipſe tanquam conditionaliter volens, licet abſolutè non velit, cogendus eſt ad obſervantiam *a* fidei Chriſtianæ: in quo caſu debet intelligi decretum concilii Toletani *b*, ubi dicitur, quòd qui jam pridem ad Chriſtianitatem coacti ſunt, ſicut factum eſt temporibus *c* religioſiſſimi Principis Siſibuti: quia jam conſtat eos ſacramentis divinis aſſociatos, & baptiſmi gratiam ſuſcepiſſe, & chriſmate unctos eſſe, & corporis Domini extitiſſe participes: oportet etiam ut fidem, quam neceſſitate ſuſceperunt *d*, tenere cogantur, ne nomen Domini blaſphemetur: & fides quam ſuſceperunt, vilis ac contemptibilis habeatur. Ille verò, qui nunquam conſentit, ſed penitus contradicit, nec rem nec characterem ſuſcipit ſacramenti: quia plus eſt expreſsè contradicere, quàm minimè conſentire: ſicut nec ille notam alicujus reatus *e* incurrit, qui contradicens penitus & reclamans thurificare idolis cogitur violenter. Dormientes autem & amentes, ſi priuſquam amentiam incurrerent, aut *f* dormirent, in contradictione perſiſterent: quia in eis intelligitur contradictionis propoſitum perdurare, etſi ſic *g* fuerint immerſi, characterem non ſuſcipiunt ſacramenti. Secùs autem, ſi prius catechumeni extitiſſent, & habuiſſent propoſitum baptizandi: unde tales in neceſſitatis articulo conſuevit eccleſia baptizare. Tunc ergo characterem ſacramentalis imprimit operatio, cùm obicem voluntatis contrariæ non invenit obſiſtentem.

CAP. IV.

Nemo poteſt ſeipſum baptizare, etiam inſtante neceſſitatis articulo.

Idem *Meten. Epiſcopo.*

DEbitum *h*: [1 *& infrà.*] Sanè intimaſti, quòd quidam Iudæus in mortis articulo conſtitutus, cùm inter Iudæos tantùm exiſteret, in aquam ſeipſum immerſit dicendo: Ego me baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen: [2 *& infrà.*] Reſpondemus, quòd cùm inter baptizantem & baptizatum debet eſſe diſcretio *i*, ſicut ex verbis Domini colligitur, dicentis Apoſtolis: Ite, baptizate *k* omnes gentes in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: memoratus Iudæus eſt denuò ab alio baptizandus: ut oſtendatur, quòd alius eſt, qui baptizatur, & alius, qui baptizat. Ad quod etiam deſignandum ipſe Chriſtus non à ſeipſo, ſed à Ioanne voluit baptizari: quamvis ſi talis continuò deceſſiſſet, ad patriam protinus *l* evolaſſet, propter ſacramenti fidem, & ſi non *m* propter fidei ſacramentum. In baptiſmo quippe illa ſpiritualis generatio *n* celebratur, de qua veritas ait: Oportet vos naſci denuò: quia niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum cœlorum. Sicut *o* ergo in carnali generatione, qua *p* proles ex viro & fœmina naſcitur, alius eſt, qui carnaliter gignit, & alius qui carnaliter gignitur: ſic in ſacramentali generatione, qua ſoboles ex aqua & Spiritu Sancto renaſcitur, alius debet eſſe, qui ſpiritualiter generet, & alius qui ſpiritualiter generetur. Sanè cùm corpus exterius, ſive cùm cor interius baptizatur, oportet ut utrobique paternitas & filiatio valeat inveniri, quibus baptizans & baptizatus ad invicem referantur.

[1 *Paſtoralis officii exſolvimus, cùm ſuper dubiis juris articulis reſponſione ſed. Apoſt. poſtulas edoceri.*]

[2 *Nunc autem quæris, utrum idem Iudæus in devotione fidei Chriſtianæ perſeverans etiam debet baptizari? Nos autem [illegible]*]

CAP. V.

Ubi deeſt verbum, vel elementum aquæ, non eſt baptiſmi ſacramentum.

Idem *Moroſien. Epiſcopo a.*

NOn ut *b* apponeres: [1 *& ſ.*] Poſtulaſti, utrum parvuli ſunt pro Chriſtianis habendi, quos in articulo mortis conſtitutos propter aquæ penuriam, & abſentiam ſacerdotis, aliquorum ſimplicitas in capite ac pectore, ac inter ſcapulas pro baptiſmo ſalivæ conſperſione [illegible]nivit. Reſpondemus, quòd cùm in baptiſmo duo ſemper, videlicet verbum & elementum neceſſario requirantur, juxta quod de verbo veritas ait: Euntes in mundum univerſum, [prædicate Evangelium *d* omni creaturæ, & baptizate omnes gentes, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti: eademq; dicat de elemento: Niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum cœlorum: dubitare non debes illos veram non habere baptiſmum, in quibus non ſolùm utrumq; prædictorum, ſed eorum alterum eſt omiſſum.

[1 *Tibi ſcientiam, ſicut credimus, ſed ut per [illegible] veſtri tuorum ignorantiam ſubditorum melius [illegible], Apoſtolicum tibi reſponſum fieri.*]

CAP. VI.

Baptizatos à Latinis, Græci rebaptizare non debent.

In Concilio generali *e*.

LIcet Græcos *f* diebus noſtris, ad obedientiam ſedis Apoſtolicæ revertentes, fovere ac honorare velimus, mores ac ritus eorum (in quantum cum Domino poſſumus) ſuſtinendo, in his tamen illis deferre *g* non volumus, nec debemus, quæ periculum generant animarum, & eccleſiaſticæ derogant honeſtati. Poſtquam enim Græcorum eccleſia, cum quibuſdam complicibus & fautoribus ſuis, ab obedientia ſed. Apoſtol. ſe ſubtraxit, in tantum Græci cœperunt abominari Latinos, quòd inter alia quæ in derogationem eorum impiè committebant, quando ſacerdotes Latini ſuper eorum celebraſſent altaria, non priùs ipſi ſacrificabant in ipſis, quàm ea tanquam per hoc inquinata laviſſent: baptizatos etiam à Latinis ipſi Græci rebaptizare auſu temerario præſumebant: & adhuc ſicut accepimus, quidam hoc agere non verentur. Volentes igitur tantum ſcandalum ab eccleſia Dei amovere, ſacro ſuadente concilio diſtrictè præcipimus, ut talia de cætero non præſumant, conformantes ſe tanquam filii obedientiæ ſacroſanctæ Romanæ eccleſiæ matri ſuæ: ut ſit unum ovile, & unus paſtor. Si quis autem tale quid præſumpſerit, excommunicationis mucrone percuſſus, ab omni officio & beneficio eccleſiaſtico deponatur *h*.

DE PRESBYTERO NON baptizato.

TITVLVS XLIII.

CAP. I.

Si non baptizatus ordinatur, ordinis characterem non recipit.

Ex Concilio apud Compendium *i*.

SI quis Presbyter ordinatus, deprehenderit ſe non eſſe baptizatum, baptizetur, & iterum ordinetur.

a *Obſervationem.* b *ſcil. 4. c. 56.* c *in tempore.* d *receperunt.* e *criminis.* f *vel.* g *al. ita: ſi fuerint ſic immerſi. al. ſi fuerint immerſi.* h *C. 2. eod. tit. in 3. comp. vid. Sot. 4. ſent. diſt. 4. q. 1. art. 3. verſ. circa ſecundum.* i *In Cod. Barb. debeat diſt. perſonarum, &c. Mat. 28.* k *verbum Ite, deeſt in aliquot exempl. antiq. Ioan. 1.* l *convolaſſet.* m *In recentiorib. codic. ita: & non propter, &c. ſed ex antiq. reſtituimus ut eſt impreſſum.* n *regeneratio.* o *enim.* p *per quam.*

a *Indroſien. al. Nidroſien.* b *C. 3. eo. tit. in 3. comp. D. Thom. 3. p. q. 60. art. 5, 6. & 7. & q. 66. art. 3, 4. & 5.* c *aſperſione. Matth. 28. Ioan. 3.* d *incluſa deſunt in omn. antiq. cod. Vatican.* e *ſub Innocen. III. in Conc. gener. Later. c. 4.* f *C. 1. eod. tit. in 4. comp.* g *al. nec volumus, nec debemus.* h *al. ſuſpendatur: ſed in concilio, deponatur.* i *Ca. 15. ut ait Burch. lib. 4. decr. c. 74. & Ivo p. 1. c. 268. Refertur etiam ca. 1. eod. tit. in 1. comp. vid. Thom. in additionibus 3. p. q. 35. art. 3.*